

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ös szám,
A lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
A hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 93. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, április 24.

Az ellenzék nagyási hóbortja.

Nagybecskerek, április 24.

Amire az ügyvédi rabulisztika csak képes lehet, anélkül, hogy attól a veszedelemtől félne, hogy nevétségessé teszi magát, azt tegnap és ma mind elkövette az ellenzék, ami mellett természetesen bekövetkezett az a veszedelem is, melytől nem félt: alaposan nevétségessé tette magát.

Az a gyermekes kísérlet, hogy az ex-lex állapot alig elkerülhető bekövetkezéseért a felelősséget magától elhárítsa, hogy az alkotmányellenes működést az alkotmányosságért való lelkesedésképpen adja ki, hogy a kisebbséget a nemzeti szellem leléteményesének állítsa oda, mintha a nemzet többsége nem lenne megszálva a nemzeti szellemtől, vagy gyalázatos gyávasággal félne ezt a szellemet vallani, — az ellenzéknek ez a kísérlete természetesen alaposan meghiusult. Ilyen bohóc-indokolással senkit sem lehet félrevezetni, mindenki tudja és titokban az ellenzék képviselőinek is be kell vallaniok, hogy az alkotmány megbénítása frivolitás és alkotmányellenességet jelent.

De a tudás egymaga nem elég ebben az esetben. Ezt a tudást, ha a szabadelvű párt teljesíteni akarja alkotmányos és nemzeti misszióját, — a megfelelő tetteik is követnie kell.

Államot, mely a politikai és gazdasági fejlődés hullámverésének közepében áll, nem lehet egy önző ellenzék kegyelméből, obstrukcióról obstrukcióra kormányozni. Utakat és módokat kell keresni, hogy amennyire csak lehet, hosszú időre véget vessenek az obstrukciónak. Csak ha ez sikerül, lesz a magyar országgyűlés abban a helyzetben, hogy elintézzék azokat a törvényeket, melyek most várják a sürgős elintézését.

A védtörvény jó próbakönek bizonyult e tekintetben; leleplezte, hogy az ellenzék mily nagyon hajlandó mindenkor hatalmát éreztetni az állammal szemben a „car tel est mon plaisir“ elve szerint.

Ebből a nagyási hóbortból, mely szerint a nemzeti szellem, a nemzeti törekvések, melyeket aztán természetesen a maga szája ize szerint formuláz a mindenkori ellenzék. hordozójának, szabadalmazott hordozójának veti fel magát az ellenzék; ebből a nagyási hóbortból, mely most a „l'état c'est moi“ állításra hatalmazza fel az ellenzékét, alaposan ki kell gyógyítani az ellenzékét.

A jövőendő nemzedékeknek joguk van a most működő nemzedékektől követelni, hogy szabaddá tegyék és szabadon tartsák az alkotmányos, a korrekt fejlődés útját.

Ez kell tehát, hogy legközelebbi feladata legyen a szabadelvű-pártnak, ha tovább is fenn akarja tartani az alkotmányt és annak alapelveit.

A jogtalansággal, az igaztalansággal nincs paktum!

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Szent György napja.** A névnapok között valamikor tavaszidőben nagy jelentősége volt Szent György napjának. Egy sorban állt a híres József nappal, sőt bizonyos tekintetben fölül is multa, mert időszámítást jelentett. A cselédeket Szent György naptól kezdve fogadták föl, vagy bocsátották el, határideje volt a bérszerződésnek, nem is szólvá arról a zajos murikról, melyeket a régebben nagyobb számú Györgyök rendeztek névnapjuk alkalmából. Ma már fogytán vannak a Györgyök, mint a hogy fogytán van a poézis, a modern időszámítás is legyűrte a régit s legfőleg a gazdák világában járja még a Szent György és Szent Mihály napi időszámítás. Az időjelzésben csak az a jelentősége van meg immár, hogy mostantól kezdve Szent Mihály

napjáig a hajnali harangszó öt óra helyett négy órakor, az esti harangszó pedig hét óra helyett nyolc órakor figyelmezteti az embert az idő múlására és a magába szállásra.

— **A király a délvidéken.** Mint Temesvárról jelentik, a király Ferenc Ferdinánd trónörökösrel és kíséretével külön udvari vonaton — Aradon, Radnán és Lippán át — szeptember hó 1-én délután 4 órakor érkezik Temes-Ujfalura és csak szeptember 10-én utazik ismét vissza Bécsbe. A legfőbb hadur tehát tíz napon át lesz jelen a VII. és XII. hadtest délvidéki záróhadgyakorlatainak s a tüzérség lögyakorlatainak. Mert ő felsége ezuttal nemcsak a hadsereg gyakorlatokat fogja megsemmélni, hanem a tüzérség külön lögyakorlatait is, melyeknek az egész monarchiában legalkalmasabb terepe tudvalevőleg a Lippa és Lugos között elterülő tüzérségi gyakorlótér. Nem a ferencendiek radnai klostromában, hanem a királylyal együtt Zselénski Róbert gróf temesújfalusi kastélyában foglakni Ferenc Ferdinánd trónörökös is. József főherceg, a magyar honvédség főparancsnoka a kastély közelében egy átalakított magánházban foglakni, valamint az uralkodóház több tagja is. Az udvari és katonai bizottság több napon át Temes-Ujfalun időzött, a hol a királyt vendégül látó gazdával: Zselénski Róbert gróffal együtt állapították meg a szükséges átalakítási munkákat. A legalaposabban átvizsgálták az emeletes kastélyt, melyet teljesen átalakítanak, újra buoroznák s villamos világítást és vízvezetékét is rendeznek be. A kastélyban mindössze három terem fog állani a király lakosztálya: egy háló, egy dolgozó és egy fogadó terem; ugyanilyen lesz a trónörökös lakosztálya is, a többi helyiségekben a kíséret tagjai fognak lakni. A kastélyt körülövező parkban állítják fel a király tábortáborát, melyben ebédek lesznek. Bécsből hoznak és felállítanak továbbá hat hatalmas barakot, melyek közül háromban a 400 főre rugó udvari kiszolgáló és konyhaszemélyzet lesz elhelyezve, háromban pedig a király istállójából való 120 lo. Zselénski Róbert gróf — a ki a királylátogatás egész ideje alatt a kastély melletti tiszt lakban fog lakni — a kastélyt körülövező parkot is átalakítja s 140 holdnyi területen angol kertet rendeztet be. Ebben a hatalmas kertben fogja a király gyalog-sétáit végezni s széles utakat építenek a sétakocsizásokra. Ugy a kastély átalakítását, mint a parkirozás munkáit már megkezdtek s oly erővel folytatják, hogy máris állandóan 300 munkás dolgozik, kiknek száma a jövő hónapban kétszeresen megszorodik. Hozzávetőleges számítás szerint több mint 300.000 koronát fel fognak emészteni az építkezési költségek, melyeket a gróf visel.

A „TORONTÁL“ tárcája

Az apuska.

Az asztali lámpa fényénél ül Jeanne asszony himzéje fölél hajolva. Finom arcéle élesen elválnak a fal sötét kárpitjától. Mellette ott játszik tiz esztendő leánykájá; a szőnyegen elszórtan hevernek babuk, lapdák, apró színházi emberkék. Ninette lopva néz fel anyjára, mintha egy elhatározás érelődött volna meg fejecskéjében és ehhez keresné a szavakat. Már egynehányszor akart szólani, de hallgatott. Végre aztán összeszedi minden bátorságát és azt a kérdést intézi édes anyjához, amelyre Jeanne asszony már évek óta várt:

— Anyám, az édes apa meghalt?
— Nem, szivecském, szolt Jeanne asszony összszerezenve s félre teszi himzését.
— Akkor hát tengerésztsz?
— Nem, de miért kérded ezt, gyermekem. Beszélte neked valaki az édes apádról?
— Nem, de a mikor ma sétálni voltam, a barátom a szülőkről beszéltek. Mindenkinnek van apuskája, aki velük van, csak Miminek nincs; neki meghalt az apja, Susannenak a papája meg anyukán, nagyon messze van egy hajón. Mond, anyuskám, hát az enyém hol van?

Jeanne asszony a két kezébe temette arcát. Lelki szemei előtt elvonult a kegyetlen multnak minden emléke; a fiatal szeretett férj, csupa gyöngédség és hűség; azután a sok aggodalmas hét, mialatt szive tele volt bizonytalansággal, míg

aztán beköszöntött az elhagyatottságnak szörnyű bizonyossága. Akkoriban ő minden magyarázat nélkül menekült a magányba; nem akart a férjéről tudni többé, csak leánykáját, ezt az ő egyetlen kincsét vitte magával. A napok multak esőndesen, mindenik az emlékezésé volt, de Jeanne szívébe nem tért meg a nyugalom. Magára maradt a kicsikével és aggódva várta azt az órát, amelyben ez megokosodva az apját fogja kérdezni.

Jeanne asszony magához vonta gyermekét, végig simította annak hullámos haját és most szolt először hozzá ugy, mint egy felnőtthöz.

— Ninette, a te apád eleinte nagyon sok fájdalmat okozott nekem s el kellett hagynom őt. Akkor azután ugy volt minden mint azelőtt, amielőtt férjhez mentem; csak hogy megváltál te, te én édesem, én egyetlen vigasztalásom.

— Sohasem fog visszajönni az én apám?
— Nem jöhet, miután én mentem el tőle.
— És te, anyuskám, te sohasem fogsz elmenni hozzá?
— Nem, Ninette.
— Miért?
— Azt majd megérted később, gyermekem.

Most már eleget beszéltem neked erről; ha szeretsz, sohasem fogsz többet erről beszélni. Jeanne asszony határozott mozdulattal vette elő újra a kézimunkáját; szomorú volt a szeme nézése, de az ajka erősen össze volt csukva.

Ninette szánakozva nézett az édes anyjára; nagyon szeretett volna többet tudni, egy kicsit beszélni még a papáról. De miután ezzel bántotta volna az édesanyját, hallgatott s elmerült álmodozásába s képzelődéseibe.

Egykor, egy áprilisi délutánon, Ninette elvitték a Champs-Elyséebe. Nagy, mozgó virágokként tüntek fel a gyermekes csoportok: rózsásan, fehérén; mind ott tolongott a mézeskalácsárusok s cigány kocsik körül. Guignol vonzotta a tömeget és a kicsi nézők ujjongva tapsikoltak, amikor Paprika Jancsi ütötte a maga bolondos tréfáit. Ninette szétbomlott hajjal, rózsás szájaeskával és ezüst kacajjal futkosott játszótársai kíséretében. Ekkor egy idegen közeledett Ninettehez, aki már régebbi idő óta nézte őt.

— Jó napot, kicsi kisasszony! így szolt Ninettehez. Szabad tudnom a nevéd, kicsi hölgyecske?
— Decourcelle Ninette vagyok.

Az idegen megremegett, de aztán még barátságosabban mosolygott mint az imént, oda nyujtotta kezét, amelybe a kicsike belecsapott a kezecskét. Aztán kivett a kabátja gomblyukából egy kis ibolya bokrétát, oda nyujtotta a gyermeknek és eltűnt, anélkül, hogy egy magyarzó szót szolt volna.

Ninette már nem volt többé kedve játszani, vonakodott követni pajtásnőit. Mindig az idegen, előkelő urra kellett gondolnia és különösen csudálatosnak az tetszett neki, hogy neve oly élénk benyomással volt az idegenre. Szünetlenül maga előtt látta annak kék, mélabus szemeit. Egy rég elhalványult emlék ébredt fel benne. Az eltűnt multban, mintha már látta volna ezt az urat. Hirtelen keresztül villant rajta a gondolat: hátha ez az ő apuskája? A legközelebbi napokban megerősödött benne a tiszta, biztos meggyőződés, hogy az idegen az ő apuskája volt. Kétségkívül, most már emlékezett a vonásaira. Leirhatatlan meg-

— **Bíróági kinevezés.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Áts Nagy Ferenc nagyszentmiklósi járásbíróági jegyzőt a pancsovai törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

— **A megyei állandó választmány ülése.** A megyei állandó választmány dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével a közgyűlési tárgyak előkészítésére tegnap délután folytatólag ülést tartott, melyen egyuttal befejezte tárgyalásait.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében az orlovai anyakönyvi kerületbe Radojevics Dusan segédjegyzőt, a valkányi pedig Nagy János községi irnokot anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Esküvő.** Diszes esküvő volt tegnap Tóban, ahol Papp Károly, Karácsonyi Jenő gróf uradalmi gazdatisztje vezette oltárhoz Saitz Pál, Robert pármái herceg nyug. gazdatisztjének bájos nevelt leányát, Tipolt Rózát. Az egyházi eseketést Hönig Péter eszterleki esperes-plébános végezte, majd a menyasszony 90 éves nagybátyja Nyári György nyug. plébános adta áldását a fiatal párra. Az esküvő után a menyasszony nevelő szüleinek mollyalvai házában lakoma volt, melyen Hönig Péter esperes, Kriszt Frigyes uradalmi jószágigazgató és még számosan mondtak felköszöntőt a fiatal párra.

— **A magyar-íttebei Kossuth-szobor.** A Magyar-Ittebén felállítandó Kossuth-szoborra eddig a következők adakoztak:

Malonyay János gyűjtőivén: Malonyay János, Pleitz Fer. Pál 5—5 kor.; ifj. Petes Marton 3 kor. 20 fill.; Mayer János 3 kor.; Molnár István, Asztalos Imre, Cseh János, Nagy László, Fodor Antal 2—2 kor.; id. Deák József, Megyeri János, Schneider Antal, Bartl Károly, özv. Jambor Józsefné, Kele József, Petes Marton, id. Körtési Mihály, Bodnár János, ifj. Simon József, Hartmann Tamas, Jambor Mihály, Kolozsvary Ferkó (Ecska), Antal János, Mester Samu, Pócsi Ferenc, Csongrádi István, id. Lénárt Peter és Gál Ferenc 1—1 korona; Fésüs János 80 fill., Deák Bálint 20 fillér. Összesen 46 kor. 20 fillér.

Id. Bodnár József gyűjtőivén: Jenovay Imre, Jenovay Zoltan 100—100 kor.; id. Bodnár József, Grünvald és Lázár család, Ittebei takarékpénztár, Csávós Bela, dr. Kiszely Kálmán 50—50 kor.; Deutsch Manó 40 kor., Abelesz testvérek, özv. Hoffmann Jánosné 30—30 kor.; Obrucsay János 20 kor., Nagy Károly, Eibenschütz Zsigmond, ifj. Klein Mór, Karaffy Ernő, Jovanovits György, Zsiros István, Takács András, Klapka István, Petrikovits Róbert, Párdányi hitelszövetkezet, Párdányi kaszinó-egylet, Zsiros József 10—10 kor.; dr. Szantó Adólf, Weyss Zsiga, Budai Sándor, Grünfeld Benő, Kleer János, Kleer József, Tauszig Armin, János József, Fendler Károly 5—5 kor.; Megyeri Sándor 4 kor. 60 fill., Trendler Miska, Szladek Viktor 4—4 kor.; özv. Vörös Pálné, Helfert József 3—3 kor.; Mosorinszki Ráda, Trendler Jakab, Dobos Sándor, id. Klein Mór, Zemene Feri, Schner Lipót, Kontary Vilmos, Antal Bálint, Szervó Fülöp, Haueria Lajos, Staszny József, Nedelko J., Kovács Ferenc, Stulák Antal, Kalina Máté, Freisberger Jakab, Lörincz János őrsvetető, özv. Loute Sándorné,

Hepp János, dr. Politzer Tivadar, Ille Szilvius, Werth István, Klein János, Wagner Agoston, Schneider József, Kubányi János, Fohsz György, Petrovits János, Révész Hugó, Brázay Kálmán, Endrey Gyula, Deutsch Hermann, Deutsch testvérek, Grósz János, Fleischer Gyula, Schikhoffer János, Riegler György, Pasztohi Albert, Krsztics Szvetozár, Geschek János, Nedelykovits Milos, Vuchetich István, Zappe Ferenc, Keller Henrik, Schwiagerrath Mátyás, Giel János 2—2 kor.; id. Lörinc János, Nägl Vilmos, Tittel József, Schneider József, Henz József, Kapusi Pál, Kutschár János, Schwarz János, Horváth Lajos, N. N., Heránusz Bogdán, Dittrich Mihály, Csolakovics Milivoj, Klein Henrik, Schön József, Foltrauer Antal, Hemmen Antal, Feigl János, Barabás Béla, N. N., Lengyel Zoltán, Klein Ignác, Kattin György, Remsing N., Kerbel Hyronim, Feigl Antal, Biebl Miklós, Anton Antal, X. Y., Schneider Mihály, Bartole Miklós, Neurohr Péter, Skoday Benő, Kekerovich Gyula, özv. Krausz Adolfné, Taule Gyula, özv. Klapka Antalné, Klapka Anna, Giel Miklós, Bankó István, Hüpfel Mátyás 1—1 korona; N. N., Parte Antal, Schölthier József 50—50 fillér; N. N., Harza János, Reibl János, Kronbauer Péter 40—40 fillér; N. N., N. N., N. N., Kohn N. 20—20 fillér. — Összesen 890 korona 50 fillér. Hozzá Malonyay János által gyűjtött összeget: 46 korona 20 fillér, az összes gyűjtés 936 korona 70 fillér.

— **Halálozás.** Athanasievics Marcel nagybírtokos, krassó-szörényi törvényhatósági bizottsági tag, szerdán 58 éves korában Budapesten meghalt. A halálozásról a család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. varadai Baich Athanasz szül. velepályi Athanasievits Johanna a maga és gyermekei varadai báró Baich Milan és neje vizsaki Patyánszky Margit, varadai báró Baich Iván és neje thorokói és szentgyörgyi gróf Thorockay Eszter, vizeki Tallian Belane szül. varadai Baich Maria és férje vizeki Tallian Béla nevében mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett fiúvere velepályi Athanasievits Marcel nagybírtokos, Krassó-Szörényvármegye bizottsági tagja 1903. évi április hó 22-én, életének 58-ik évében elhunyt. A boldogult hült tetemei április hó 23-án délelőtt 11 órakor fogtak a kerepesi-úti temető halottsházában beszenteltetni és velepályba szállítani és ugyanott folyó hó 25-ikén délelőtt 11 órakor utolagos beszentelés után a családi sírholtba örök nyugalomra tétetni. Budapest, 1903. április 22. Béke poraira.

— **A májusi menetrend.** A M. A. V. és az általa kezelt vonalakon május elsőjével csak nagyon kevés változás van. A mi vidékünknek csak a következők érintik:

A temesvár-józsefváros-báziási vonalon mindkét irányban egy-egy új személyvonat helyeztetik forgalomba. E vonat Temesvár-Józsefvárosra a Budapestre este 7 óra 10 percek érkezéssel személyvonathoz, illetve a különböző irányokból reggel Temesvár-Józsefvárosba érkező vonatokhoz közvetít csatlakozást.

A temesvár-józsefváros-buziás-fürdői vonalon.

A fürdővadász tartamára, vagyis június 1-től bezárólag szeptember 15-ig a múlt évben is közlekedett egy-egy fürdővonat az idén ismét forgalomba helyeztetik.

A versec-temes-kubini és román-petre-pancsovai vonalakon.

A Temes-Kubintról, illetve Pancsováról reggel Versecre érkező vonat közvetlen csatlakozást nyer Temesvár-Józsefváros, illetve Budapest felé.

A jasszenova-aninai vonalon.

A Marillavölgybe és Steierlakra, valamint a viszont való utazás kedvezőbbé tétele céljából Jasszenova és Anina között mindkét irányban a nappali vegyesvonatok helyett egy-egy gyorsított személyvonat június 1-től bezárólag augusztus 31-ig az idén is forgalomba helyeztetik.

A jelenlegi menetrendből az új menetrendbe való átmenetre nézve a t. c. utazó közönség a következőkre figyelmeztetik:

A budapest-arad-tövisi vonalon a budapest-aradi gyorsvonat, mely jelenleg Budapest és Szolnok között a kolozsvári gyorsvonattal egyesítve közlekedik, már április 30-án a kolozsvári gyorsvonattól elkülönítve Budapest keleti p. u. ról délután 2 óra 15 percekor indul és Brassóig közlekedik.

Az ellenkező irányban jelenleg Aradról Szolnokra, illetve Budapestre közlekedő gyorsvonat, az április 30-áról május 1-ére hajlő éjjelen Tövisről kiindulólag fog bevezettetni.

— **Segélyezés.** A megyei állandó választmány tegnapi ülésén a nagyikkindai „Humanitás” négyzet számára 400 korona segély megadását javasolta a közgyűlésnek.

— **Az elmebeteg intézetek szaporítása.** Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága átiratot intézett Torontálvármegyéhez, hogy pártolja az elmebetegek elhelyezésére szükséges és elégséges intézetek létesítése tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát. A megyei állandó választmány tegnapi ülésén foglalkozott a dologgal és a felirat pártolását javasolja a közgyűlésnek.

— **A „Hungária serélesztő-gyár.”** Ismeretes, hogy két bécsi ember: Grosz Ödön és Kühner Miksa a múlt évben Nagybecskerekben letelepedtek s engedélyt kaptak arra, hogy a Várjaj-utcában boltot nyissanak, amelyben serélesztőt árulhassanak. A két bécsi „Hungária serélesztő-gyár” hangzatos címet adták boltjuknak s e cím alatt számtalanszor kihasználták a vidéki gyárosok jóhiszeműségét, holott gyártásuk voltaképpen abból állott, hogy erős élesztőanyagból idegen alkalmatosságok hozzákeverésével nagy mennyiségű silány élesztőt hoztak forgalomba. Főmesterségük azonban az volt, hogy hangzatos cégükkel alaposan kihasználták a hitelt. A kompánisták az állítólagos gyár nevében számtalan nagyobb megrendelést tettek, természetesen váltóhitelre s mikor elérkezett a fizetés ideje, a jeles férfiak eladva a szerzett portékát, egyszerűen megugrottak. Schmidt Miklós és Sternthal Farkas vidéki nagykereskedők, akiknél a „Hungária” cég tulajdonosai szintén nagyobb megrendeléseket tettek, rájöttek, hogy miféle emberekkel van dolguk s feljelentették őket a rendőrségnél. A rendőrség most a hivatalos lap útján felhívja a két bécsit, hogy harminc nap lefolyása alatt jelentkezzenek a nagybecskereki rendőrségen, különben körözvényt adnak ki ellenük.

hatottság vett erőt rajta. Ujra meg akarta őt találni és most minden nap kereste a sétáló közt. A nevelőnő látta a találkozást. Amint haza értek, elmondta az élményeket. Ninette egyetlen szót sem szolt édes anyjának erről a találkozásról. Jeanne asszony nyugodtan hallgatta meg a nevelőnőt; titokzatos aggodalom megborogatta. Titkon félni kezdett az apától, aki megőrzött magának minden jogot. A nyugtalanító angol leánynak megparancsolta, hogy Ninettet sohase vigye többé a Champs Elyséesbe.

Masnap már megváltoztatták a séta utat. Ninette sirt. Remelte, hogy megint megláthatja az idegent. Ezután már csak egyetlen álom töltötte be egész leányt, meg akarta találni az édes apuskát, meghódítani a szeretetét és visszavinni őt a mamához. Széld, jószágos szemével az nem is lehet rossz ember.

Ninette csakugyan nem jutott el többé a Champs-Elyséesbe; nem látta többé az idegent, akinek az ibolyáit pedig oly jól megőrizte. Aggódo vágya uglátszik teljesíthetetlen volt. Az ő anyuskája tovább él majd ily szomorúan és egyedül és ő, Ninette, egy kicsiny, áptalan leányka marad! A gyermek már szenvedni kezdett titkos bánata miatt. Órcái, ajka elvesztették rózsás színüket; már nem kereste fel játszótársait, vidám kacaja nem verte fel a házat. Jeanne asszony nyugtalan-kodni kezdett és gyakran kapták meg aggódo halálsejtelmek.

Elhívta az orvost, aki nagy mértékben vérszegénységnek mondta a kicsikét. „Sokat kell sétálnia; órákat kell kinn töltenie a friss levegőn, legalább látszólag mindig a kedvében kell járni.”

Bár mindenben teljesítették az orvos rendeléseit, Ninette mégsem gyógyult meg, mind halvá-

nyabb és gyengébb lett. Végre elérkezett a nap, amelyen lábacskái megtagadták a szolgálatot, nem akarták többé hordani kicsi urnójukat. Ekkor befektették ágyacskájába. Az orvos azt tanácsolta, hogy vigyék Arcachonba.

A leányka sirva fakadt. Elhagyni Parízt! Hiszen akkor örökre le kell mondania álmáról. Az orvos fakgatta, hogy miért nem akar elmenni.

— Mit óhajtasz? Anyuska mindent megtesz, amit csak akarsz, ugy-e, nagyságos asszonyom? Ezzel Jeannehoz fordult; ez helyeslőleg bólintott. Mindent? sugta a kicsike. És remegve emelkedett fel fekhelyéről. Mindent? — Igaz ez, anyuska?

Jeanne asszony lehajolt gyermekéhez. Ekkor Ninette, anélkül, hogy felemelte volna a tekintetét, mintha megijedne a hallatlan kérdés miatt, amelyet ki akart ejteni, halk, de határozott hangon szolt: „Látni akarom apuskát. Nem akarok elutazni amíg apuskát nem láttam.”

Jeanneból, ki halványan és mozdulatlanul állott, mintha az élet is kiszállt volna; kétségbeesetten nézett a gyermekről az orvosra. Azután lerogott egy székre. A gyermeke mákaes tekintettel követte.

— Látja, szolt panaszos hangon, anyuska nem tesz mindent, a mit kívánok.

— Igaza van a kicsikének, szolt az orvos komolyan; nagyon igaza van. Én régi barátja vagyok családjának nagyságos asszonyom, engedje meg, hogy a Rue d'Autinba...

Jeanne asszony még néhány percig hallgatott, aztán nezte az izgatott törekeny leányt, az áttetsző arcocskát. Elszánt arccal elvetette magát a büszkeséget, ezt a zárat, amely lecsukta szívet és megadta a beleegyezését. A gyermek pedig vidáman

tapsikolt; már is megfestette halvány pir az arcát. Az anyja és leánya aggódo várták, a szívük izgatottan vert.

Ekkor — léptek hallatszanak a lépcsőn — a csengő megszólal — az ajtón — kopognak. Az idegen ott áll a küszöbön és nézi a két leányt, aki csak az övé. A megbanás fájdalmas érzése szorítja össze a szívet. Hány éven át nélkülözöte ezt az asszonyt, ezt a gyereket?

— Apuska! ujongott Ninette.

Feltárja karjait, hogy az idegent megölelje. Ez letérdel az ágyacskája elé. Heves izgatottság vett rajta erőt és elrejti arcát a fehér takaróba.

— Anyus, jer hozzánk!

Jeanne közelebb jó. A férfi felemelkedik, szívélyesen, bensőséggel, lehorgaszott fejjel kér bocsánatot. Egy darabig aztán mély csend honol a szobában. Ekkor megszólal az édes gyermekhang: „Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek...”

Ekkor Jeanne legyözve, a férje nevet sutogja és oda uyujtja neki mind a két kezét.

— Kedvesem, sutogja a férj, az egész életem nem lesz elegendő, hogy mindezt a sok hibát jóvá tegyem. Fogsz felejtetni tudni?

— Apuska! — kiáltja Ninette.

Ez a gyermekhez fordul.

— Apuska, ismételte újra, mintha kimondhatatlan örömet érezne e szónál.

A lemenő nap utolsó sugarai beragyogták a szobát, amelyben Jeanne oly sokat szenvedett. Most már szebb jövő nyílt a szívében; elrejtve fakadtak a szerelem új fiatal hajtásai. És a felesége szemében Georges az elmúlt régi napok sugarait látja.

Girardet Mária.

Ki akar óvónó lenni? A hódmezővásárhelyi állami óvónóképző-intézet I. osztályába az 1903/4-ik tanévre 40 oly növendék vétetik fel, kik életük 14-ik évét betöltötték, de a 40-et meg nem haladták és ép testalkatúak, jó zenei hallásúak s a polgári leányiskola IV-ik, vagy a felső népiskola II-ik osztályát sikeresen bevégezték. A felleveendő növendékek, bejárók, vagy bentlakók. A bentlakók lehetnek: ingyenes, féldíjas, vagy egész díjas növendékek. Egész díj egy évi teljes ellátásért 200 kor., fél díj 100 kor. Ezenkívül tankönyvekért és felszerelésért 72 kor., mely utóbbi összeget az ingyenes növendékek is lefizetni tartoznak. A fővelétl iránt való folyamodványok a nm. vallás- és közokt. miniszter urhoz címezve f. évi május hó 31-ig az igazgatóhoz küldendők. A folyamodványhoz csatolandó: keresztlevel, iskolai bizonyítvány a III. és IV. osztályról, vagy ha a folyamodó még iskolai növendék, az illető igazgatótól látogatási bizonyítvány, továbbá családi értesítő, erkölcsi-, orvosi-, véd-himlőoltási- és szegénységi bizonyítvány. A nem magyar nyelvű bizonyítványok hiteles magyar fordításban mellékelendők. Pontos lakáscím szükséges. Felvehető 5 ingyenes, 8 féldíjas és 8 egész díjas bentlakó és 19 bejáró növendék. Az utóbbiak közül 4-en 100—100 korona segélyben részesülnek.

Ejeli tűz. Tegnap éjjel a Német-utcában ifj. Klementics Ferenc husfűstöldéjében hirtelen tűz támadt. A tűz valószínűleg az égő fűstőlányagtól keletkezhetett s a felcsapó lángoktól meggyuladt a mestergerenda. A tüzőltök azonban idejekorán megérkeztek és sikerült nekik a tűz továbbterjedését megakadályozni, úgy hogy nagyobb kár nem esett.

Megtamadott utkaparó. Dvorcezki Ádám nagybecskereki utkaparó a minap rajt érte Turinszky Sándor aradáci juhászt és annak két fiát, hogy azok az Aradára vezető országútszélén barmikat legeltetik. Dvorcezki kötelességéhez hiven figyelmeztette Turinszkyékát, hogy az országút mentén tilos a legeltetés, de azok nem is hederítettek reá. Ekkor hozzájuk ment s zálogul egyikőjüknek subáját elvette. Erre a három Turinszky megámadta Dvorcezkit, akinek azonban sikerült a zálogul vett subával az országúton levő utkaparó házába bejutni, ahonnan revolverrel jött ki, remélvén, hogy a fegyver láttára Turinszkyéknek elmegy a kedvük a verekedéstől. Azonban nem így történt, mert Turinszky Dusánnak sikerült Dvorcezki kezéből a fegyvert kicsavarni, a melylyel aztán a férje segítségére rohanó Dvorcezkinéra lött. A golyó szerencsére nem talált. Hosszu dulakodás után Dvorcezkinak sikerült a revolvert ismét kézrekeríteni, mely után a három juhász is tovább állott. A támadók ellen megindították a büntető eljárást.

A szerelmes asszony boszúja.

— Saját tudósítónktól. —

— április 24.

Érdekes ügy foglalkoztatja most a nagybecskereki rendőrséget.

A napokban ugyanis névtelen levél érkezett az ügyészséghez, amelyben az ismeretlen levélíró különféle bűncselekményekkel vádolta Márki Antal nagybecskereki lakost, aki családja miatt jelenleg is raboskodik.

A levélíró a többek között figyelmezteti az ügyészséget arra, hogy Márki hamis pénzgyártással is foglalkozik s jelenleg is van a lakásán pénzhamisító gép, amelylyel nagy mennyiségben gyártja a hamis koronásokat.

Az ügyészség a levél alapján megbizta a nagybecskereki rendőrséget, hogy Márkinál házmotózást tartson. A rendőrség a kapott utasításhoz mérten tegnap délután megtartotta Márki Garai-utcai lakásán a házkutatást s a levélben jelzett helyen, ahol állítólag a gép el volt rejtve, találtak is egy gondosan lepecsételt dobozt, amelyet nyomban fel is törtek. A dobozban pénzhamisító gépnek azonban híre sem volt, hanem találtak benne ehelyett egy csomó szüzdohányt, a dohány alatt pedig egész halom — szerelmes levelet, melyek mind Márkinak szölkak.

A nyomozással megbizott rendőrtisztviselő megkérdezte Márkinét, vajjon van-e tudomása affelől, hogy a férje hamispénzgyártással foglalkozik. Az asszony természetesen határozottan tagadta ezt s midőn a talált szerelmes levelekről tudakozódtak, azt mondotta, hogy a férje szigorúan megtiltotta neki, hogy a lepecsételt dobozhoz nyuljon s így azokról sem tud semmit.

A házkutatással megbizott rendőrtisztviselőnek azonban feltűnt az ügyészséghez intézett feljelentő levél s a talált szerelmes levelek írása közötti hasonlatosság s figyelmesebb vizsgálat után kiderült, hogy a feljelentő levelet, valamint a szerelmes leveleket egy kéz írta.

A talált levelekből kitűnt, hogy Márkinak belsőbb viszonya volt egy vasuti tisztviselő feleségével, aki Márki miatt el is hagyta az urát. A levelekből világosan lehet következtetni arra, hogy Márki gyakran kapott pénzt az asszonytól s midőn utóbbinak a pénztárcája teljesen kiapadt, Márki is felhagyott a szerelmeskedéssel, ami a még mindig szerelmes asszonynak természetesen nem tetszett s levélileg szemrehányásokkal illette Márkit, sőt bosszúval fenyegette.

Ily módon aztán kiderült, hogy az ügyészséghez címzett levél tartalma merő valótlanosság s a hűtlenül elhagyott asszony írta s úgy akarta magát megboszulni a keserű csalódásért, hogy hamis pénzveréssel vádolta Márkit.

A rendőrség természetesen nyomban be-szüntette az eljárást Márki ellen, az asszonynak azonban meggyűlik a baja a rendőrséggel, amiért a hatóságot félrevezette.

Színház

* **Ballák Nagyikindán.** A délvidéki színi szövetkezet igazgatója, Balla Kálmán április hó 30-án kezdte meg előadásait Nagyikindán, még pedig Jókai Mór híres színművével az „Arany ember”-rel. Az első előadások műsora: Csütörtök, április 30-án „Arany ember” péntek, május 1-én „Loute” (előszőr); szombat, május 2-án „Bajusz” (előszőr); vasárnap, május 3-án „Mária bátyja” (előszőr); hétfő, május 4-én „Doktor ur” (előszőr); kedd, május 5-én „Postásfiú és a huga” (előszőr); szerda, május 6-án „Fifin” (előszőr); csütörtök, május 7-én „Titkos rendőr” (előszőr). A társulat tagjai a következők: a) Műszaki személyzet: Balla Kálmán igazgató, főrendező, Peterdy Sándor rendező, Kubesch R. M. karnagy, Czako Vilmos titkár, Nagy Jenő ügyelő, Laky Eugenia sugó, Krüger Károly zenekarigazgató, Varga Sándor díszmester 2 segéddel, Hevessy Mihály szertáros 3 segéddel, Boldog Ferenc jelmezszabó 1 segéddel. b) Előadó személyzet: Nők: Balláné Csik Irén, Bodroghy Lina, Fehér Berta, Gerőfi Ilona, Héricsné Szabó Hortenzia, Kantay Teréz, Keleti Juliska énekesnő, Kovács Juci, Laky Eugénia, L. Várnay Juliska, Lévy Margit, Magyarai Rózsi, Peterdy Etel, Perényi Melanie, P. Tóváry Anna. Férfiak: Áldory László, Balla Kálmán, Czako Vilmos, Csáky Ferenc, Fodor József, Hérics Ottó, Hevessy Mihály, Kubesch R. M., Láposy Gusztáv, Maly Gerő, Nagy Jenő, Peterdy Sándor, Szénássy György, Tihanyi Miklós, Vitéz Róbert, Völgyi Rezső.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április 24-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 24.

A képviselőház ma délelőtti ülést tartott, melyen folytatta az indemnitás tárgyalását.

A mai ülésen Bakó József és Babó Mihály beszélt, mindketten a javaslat ellen.

A politikai helyzet.

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Illetékes helyről vett jelentés szerint, egyes lapoknak azok a híresztelése, mintha az ex-lex miatt a szabadelvű-pártban nézeteltérések merültek volna föl, teljesen alaptalanok. A párttagok törhetlen szolidaritásban ragaszkodnak a katonai javaslatoknál elfoglalt álláspontjukhoz s magatartásukon az ex-lex nem változtat. Az ex-lexért a felelősség egyedül az ellenzék obstrukcióját terheli. Ezért a pártvezetőség nem manifesztál, annál is inkább, mert Széll Kálmán miniszterelnök legközelebb fel fog szólni s tájékoztatni fogja a közvéleményt a helyzetről.

A német trónörökös eljegyzése.

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből táviratozzák: Megbízható forrásból jelentik, hogy a német trónörökös legközelebb eljegyzik Margit conaughti angol kir. hercegnőt.

A szász trónörököséről.

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lindauból táviratozzák, a toscanai villában tegnap sokan fordultak meg, többek közt Lachenal ügyvéd és egy szülesznő. A hercegnő lebetegedését a jövő hét közepére várják.

A verseci pénzhamisító bűnpöre.

Budapest, április 24. (A „Torontál” ered. táv.) A fehértemplomi törvényszék ma délelőtti kezdte meg Weisz János verseci lakos nagy feltűnést keltett pénzhamisítási bűnyüvének tárgyalását. Weiszszal együtt a vádlottak padján ül több fővárosi büntőrsa is, köztük Dittion Konstanzia újpesti tanítónő is. Weisz felesége, ki szintén büntőrs volt, kikerülte a földi igazságszolgáltatást, mert nemrégiben meghalt. A mai tárgyaláson Weisz János, kinek bűnyüvében meg lehetős praxisa van, mert csalásért és okirathamisításért már több évet ült, igen

ügyesen védekezik s minduntalan kisiklik a keresztkérdések alól. A tárgyalás, mely iránt nagy az érdeklődés, két-három napig is eltart.

Öngyilkos honvédhadnagy.

Budapest, április 24. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Körmenről táviratozzák, Panszky Emil honvédhadnagy, egy gazdag fiúmei kereskedő fia, tegnap agyonlőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember nyomban meghalt. Tettét hir szerint boldogtalan szerelem miatt követte el.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. április 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilos	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.80	7.90	8.10	8.25
Pestvidéki uj	76	7.65	7.80	8.05	8.15
Bánsági uj	76	7.60	7.75	8.00	8.10
Bácskai uj	76	7.65	7.95	8.00	8.10
Rozs	uj	elsőrendű	70—75	6.80	6.90
		másodrendű	—	6.70	6.80
Árpa		takarmány	60—62	5.90	6.10
		égetni való	62—64	5.70	5.80
		sörfőzésre való	64—66	6.00	6.10
Zab			39—41	6.10	6.25
Tengeri búza		bánsági	—	0.00	0.00
		másnémet	—	0.00	0.00

Határidő-üzlet.

Budapest, április 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak többé-kevésbé emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	7.85
Buza (júliusra)	7.51
Tengeri (májusra)	6.07
Tengeri (júliusra)	6.11
Rozs (októberre)	6.49
Zab (októberre)	5.55

Közgazdaság.

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1903. évi április hó 17-től 1903. évi április hó 23-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozás történt:

Radovanecsev Stéva tulajdonát képező 500 négyszögöl szérűskertet megvette Gardinovaicski Joca 400 koronáért.

Radics Pája hagyatékához tartozó 1939. öi. számú házat, 1000 négyszögöl szérűskertet, 2 hold 900 négyszögöl és 17 hold 1573 négyszögöl szőlőt előörkölte Levaity Kosztave Radics Danica.

Kolozsvári Sándor és Veronika tulajdonát képező 140 négyszögöl házhelyet és 814. számú házat megvette özv. Junger Anna 3000 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1903. évi április hó 24-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.10 korona
kétszeres		7.20
rozsa		6.—
árpa		5.00
zab		6.10
kukorica		5.90
repce		10.—
széna I.		3.—
II.		2.50
szalma I.		1.50
II.		1.—
burgonya 50		4.—
marhahús I. 1 kilogr.		—88
II.		—86
borjú hus		1.20
disznó hus		1.04
juh hus		—80
zsir		1.80

Nyilttér.*

Étvágytalanság, emésztési zavarok

legkönnyebben megszüntethetők rohitsehi Tempel-forrás-víz időnkénti élvezete által. Régibb keletű vagy idült ilyenmü bajoknál a Styria-forrásvíz (erősebb hatásu) előnyösebben használható.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom fõmûveit

MAGYAR FRANKLIN-Társulat kiadása

REMEKIROK

ezim alatt egyöntetû szép kiadásban, 55 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

***Arany János** Kisfaludy Károly
***Arany László** Kisfaludy Sándor
Balassa Bálint Kõlcsy Ferencz
***Bajza József** Kossuth Lajos
Berzsenyi Dániel Madách Imre
Csiky Gergely Mikes Kelemen
Csokonay V. M. Pázmány Péter
***Czuczor Gergely** Petõfi Sándor
Deák Ferencz Reviczky Gyula
Eötvös József Széchenyi Ist. gr.
Fazekas Mihály ***Szigligeti Ede**
***Garay János** Teleki László gr.
Gyõgyõssi I. ***Tompa Mihály**
Gvadányi József ***Vajda János**
Kármán József ***Vörösmarty M.**
Katona József Zrínyi Miklós
Kazinczy Fer. mûveit.
***Kemény Zsigm.**
Népies lyra Népbálladák
Kurucz-költészet.

*A csillaggal jelzett remekirok kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók mûvei más versenygyûjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekirok 55 testes kötete felõli a legbecsessebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden család könyvtárának legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekirok kiállítása méltó a nemzeti

mû jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, mûvészi, erõs angol vászonkötés, a papírja famentes, soha meg nem sárguló; betûi külön e célra készültek.

A Franklin-féle Magyar Remekirok öt kötetes sorozatában jelenik meg: minden félévben egy-egy öt kötetbõl álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekirok elõfizetõinek külön kedvezmény-könyvet az új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, diszkötésben 20 korona — kivételesen árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 kor.; az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költõink remek fordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petõfi, Vörösmarty, Szász Karoly, Lévay József, Arany László, Rákosi Jenõ, Gyõry Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítõje a Magyar Remekirok gyûjteményének. Megrendelhetõ a Magyar Remekirok-kal egyidejûleg.

A Franklin-féle Magyar Remekirok 55 kötetnyi teljes gyûjteménye ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthetõ; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 kor. a Remekirok elõfizetõinek, ha a két mû együttesen rendelik meg.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekirok

III. sorozata

is már megjelent és a következõ köteteket tartalmazza:

Czuczor Gergely költõi munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta **Zoltvány Irén**.

Kazinczy Ferenc mûveibõl. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta **Váczy János**.

Kõlcsy Ferenc munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta **Angyal Dávid**.
Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta **Eendrõdi Sándor**.

Vörösmarty Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta **Gyulai Pál**.

I. SZOROZAT TARTALMA:

Arany János munkái I. kötet.

Sajtó alá rendezte **Riedl Frigyes**.

Csiky Gergely színmûvei.

Sajtó alá rendezte **Valnay Károly**.

Garay János munkái

Sajtó alá rendezte **Ferenecz Zoltán**.

Tompa Mihály munkái I. kötet

Sajtó alá rendezte **Lévay József**.

Vörösmarty Mihály munkái I. kötet.

Sajtó alá rendezte **Gyulai Pál**.

II. SZOROZAT TARTALMA:

Arany János munkái II. kötet.

Sajtó alá rendezte **Riedl Frigyes**.

Kossuth Lajos munkáiból.

Sajtó alá rendezte **Kossuth Ferenc**.

Bevölczy Gyula összes költeményei.

Sajtó alá rendezte **Korödi Pál**.

Szigligeti Ede színmûvei I. kötet.

Sajtó alá rendezte **Bayer József**.

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet.

Sajtó alá rendezte **Gyulai Pál**.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapesten. (21—12.6)

Most jelent meg!

SOMFAI JÁNOS

KUTYAVÁR
ÉS MÁS APRÓBB HISTÓRIÁK
című új könyve.

Kapható a TORONTÁL szerkesztőségében.

ára fûzve 3 korona,
diszkötésben 5 korona.

325—x.11

56.981/1903. szhoz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a pozsonyi rendezõ pályaudvarának villamos világítása céljából létesítendõ központi telep számára szükséges magas építményi munkák végrehajtására.

A létesítendõ munkák a következõk:

1. Egy kazán és gépház gépalapzatokkal.
2. Egy 30 m. magas kémény a hozzátartozó füstcsatornákkal.

3. Szén és salak rekeszek.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magas építményi ügyosztályában (VI. kerület, Teréz-körút 56. sz. IV. emelet 27. ajtó) és Pozsonyban a magyar királyi államvasutak pozsonyi-komáromi osztály-mérnökségénél (Hosszu-utca 6 szám) hivatalos órák alatt megtekinthetõk.

Az ajánlatok legkésõbb 1903. évi április hó 30-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési és pályafentartási fõosztályában (Budapesten, VI. kerület Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellék-

letei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következõ felirattal nyutandók be:

„Ajánlat a Pozsony rendezõ pályaudvaron létesítendõ gép és kazánház és tartozékainak elõállítására.” Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelõzõ napon, vagyis 1903. évi április hó 29. éj délelõtt 12 óráig 1160 korona, azaz: Egyezeregszáz korona bânátpénz teendõ le a magyar királyi államvasutak központi fõpénztáránál (Budapesten, VI. ker. Andrassy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban. Budapesten, 1903. évi április hóban.

(32)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

80 méter szena
eladó
Bencze Antal és fiánál
Nagybecskereken.

357—2.2

KIADÓ LAKÁSOK.

A Rákóczi-utcaban 2064 sz. házamban egy 3 szobából álló lakás, évi bér 140 forint és egy 2 szobából álló lakás, évi bér 120 forint, folyó évi május 1-tõl kiadó.

Haidegger Ödön.

355—3.2

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

54767/903. sz.-hoz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Díjkedvezmény az 1903. évben „Malta”-ban tartandó minta kiállításra rendelt osztr. és magyar ipartárgyak szállítására.

Az 1903. évben „Malta”-ban tartandó minta kiállításra, vagy onnan vissza gyors vagy teherárúként szállítandó osztr. és magyar ipari mintatárgyak után azon osztr.-magyar és bosznia-hercegovinai vasutak, melyekre az áru díjszabás I. rész kiterjed, úgy az oda, mint a visszazállítás alkalmával helyi árudíjszabásaik rendes díjtételeibõl 50%-os mérséklést engedélyeztek visszatérítés útján.

A mérsékelt helyi díjszabási díjtételek az érvényes általános díjszabási határozományok mérvadása szerint számítottak és az e szerint mutatkozó többlet a következõ adományok alapján fog visszatéríteni, még pedig:

a) A kiállításra rendelt küldeményeknél: a Fiume-ig vagy Triest-ig történt vasuti szállításra nézve a felszólamlóra, mint feladóra szóló eredeti gyors ill. teherfuvarlevelek alapján;

b) a kiállításról visszazállítandó küldeményeknél a Fiumébõl vagy Triestbõl történt vasuti szállításra vonatkozó, a felszólamlóra mint átvévre szóló eredeti gyors, illetõleg teherfuvarlevelek és a kiállításra való szállításról szóló eredeti hasonló okmányok alapján.

Mindezen okmányok legkésõbb 1904. évi március hó végéig azon vasutigazgatóságnál nyújtandók be, melynek területén a küldemények fel vagy leadásra kerültek.

Budapest, 1903. április 10.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
a részes vasutak nevében is.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.